

Základná škola s materskou školou

Štefana Rysuľu, Školská 339, 032 61 Vážec

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Spoločným úsilím zdolávať vrcholy

Školský vzdelávací program

Spoločným úsilím zdolávať vrcholy

Názov školy	Základná škola s materskou školou Štefana Rysuľa
Adresa	Školská 339, 032 61 Važec
IČO	37810600
DIČ	2021641017
Kontakt – telefón	044/5294126 0918469242
Kontakt – e mail	skola@zssmsvazec.sk www. zssmsvazec.sk
Typ školy	plnoorganizovaná základná škola
Vyučovací jazyk	Slovenský
Forma vzdelávania	Denná
Stupeň vzdelávania	Primárne vzdelanie ISCED 1 – 1. a 2. cyklus Nižšie stredné vzdelanie ISCED 2 – 3. cyklus
Dĺžka vzdelania	Vnútná štruktúra kurikula školy je usporiadaná do troch po sebe idúcich a na seba nadväzujúcich vzdelávacích cykloch. 1. cyklus – 3 roky – 1.- 3. ročník 2. cyklus – 2 roky – 4.- 5. ročník 3. cyklus – 4 roky – 6.- 9. ročník Celková dĺžka vzdelávania má 9 ročníkov / 9 rokov.
Riaditeľka školy	Mgr. Miroslava Juhásová
Zriaďovateľ školy	Obec Važec
Adresa	Na Harte 19, 032 61 Važec
Starosta obce	Ing. Milan Lištiak
Kontakt – telefón	044/5294121
Kontakt – e mail	obecvazec@obecvazec.sk www. obecvazec.sk

Platnosť dokumentu	Od 1.9.2026
Dátum vydania	28.8.2026
Dátum schválenia	28.8.2026
	Školský vzdelávací program je vypracovaný v súlade so ŠVP 2023 schváleným ministrom školstva 31. 3. 2023 pod č. 2023/831:7-A2140 v zmysle dodatkov: - Dodatok č. 1 bol schválený MŠVVaM SR dňa 10. októbra 2023 pod č. 2023/10619:9-C2140. - Dodatok č. 2 bol schválený MŠVVaM SR SR dňa 7. 6. 2024 pod č. 2024/13599:1-C2141 s účinnosťou od 1. 9. 2024 - Dodatok č. 3 bol schválený MŠVVaM SR dňa 25. 4. 2025 pod číslom 2025/7937:1-C2141 s účinnosťou od 1. 5.2025. - Dodatok č. 4 bol schválený MŠVVaM SR dňa 23. 2. 2026 pod číslom 2026/10555:3-A3610 s účinnosťou od 13. 2026. - Dodatok č. 5 bol schválený MŠVVaM SR dňa 22. 4. 2026 pod číslom 2026/10555:5-A3610 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie, s účinnosťou od 1. 9. 2026.

	Tento dokument je platný pre žiakov v reformovaných ročníkoch od školského roka 2026/2027 od 1. ročníka.

Platnosť ŠKVP	Dátum	Zmeny, úpravy, doplnenia, inovácie...

Obsah

1 VŠEOBECNÉ ÚDAJE O ŠKOLE.....	6
1.1 Všeobecná charakteristika školy	6
1.2 Veľkosť školy.....	6
1.3 Charakteristika žiakov	7
1.4 Charakteristika pedagogického zboru	7
2 VÍZIA, POSLANIE A HODNOTY ŠKOLY.....	8
2.1 Vízia školy	8
2.2 Poslanie školy	8
2.3 Hodnoty školy.....	8
3 CHARAKTERISTIKA A CIELE ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	14
3.1 Škola sa profiluje ako:	15
3.2 Vymedzenie cieľov výchovno – vzdelávacej činnosti.....	15
3.3 Žiak má byť po absolvovaní základného vzdelávania spôsobilý:.....	18
3.4 Vymedzenie vlastných cieľov.....	19
3.4.1 Cieľ školy pre 1. cyklus	20
3.4.2 Cieľ školy pre 2. cyklus	20
3.4.3 Cieľ školy pre 3. cyklus	21
4 CHARAKTERISTIKA ODBORU VZDELÁVANIA A JEHO DĺŽKA.....	21
4.1 Prvý cyklus (1. – 3. ročník ZŠ): Uvádzanie do gramotnosti	22
4.2 Druhý cyklus (4. – 5. ročník ZŠ): Zvládnutie základov gramotnosti	22
4.3 Tretí cyklus (6. – 9. ročník ZŠ): Rozvinutá gramotnosť.....	22
5 STUPNE VZDELANIA	22
6 FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	23
6.1 Denná forma štúdia a realizácia dištančného vzdelávania.....	26
7 VZDELÁVACIE OBLASTI.....	26
8 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY	27
9 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY	28
9.1 Rámcový učebný plán pre základné školy, školy a triedy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s vyučovacím jazykom slovenským	29
9.2 UČEBNÝ PLÁN.....	30
Poznámky k vzdelávacím oblastiam a predmetom	32

10 VYUČOVACÍ JAZYK.....	33
11 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO- VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA	33
12 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA CUDZINCOV	34
13 HODNOTENIE ŽIAKOV V ZÁKLADNOM VZDELÁVANÍ.....	37
13.1 Princípy hodnotenia	38
13.2 Formy a typy hodnotenia	39
13.3 Ciele hodnotenia	40
13.4 Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov z rôznorodého prostredia	41
13.5 Charakteristika minimálneho učebného výstupu	42
13.6 Externé hodnotenie.....	43
13.7 Dokumentácia a komunikácia výsledkov hodnotenia.....	43
13.8 Hodnotenie žiakov v prvom vzdelávacom cykle	43
14 SYSTÉM PODPORY ŽIAKOV V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA	46
15 STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE VZDELÁVANIA	46
16 ZÁVEREČNÉ USTANOVANIA	46

1 VŠEOBECNÉ ÚDAJE O ŠKOLE

1.1 Všeobecná charakteristika školy

Základná škola s materskou školou Štefana Rysuľa je plnoorganizovaná vidiecka škola s právnou subjektivitou, ktorej zriaďovateľom je Obec Važec. Súčasťou školy sú materská škola, školský klub detí a školská jedáleň. Škola poskytuje úplné základné vzdelanie a zabezpečuje plynulý a prirodzený prechod žiakov od predprimárneho vzdelávania až po nižšie sekundárne vzdelávanie.

Škola sa nachádza v prostredí tatranskej prírody, ktorá významne ovplyvňuje jej zameranie a každodenný život. Výchovno-vzdelávací proces orientujeme najmä na rozvoj environmentálneho cítenia, vzťahu k tradíciám a regiónu Liptov, ako aj na podporu zdravého životného štýlu a športových aktivít. Vedíme žiakov k pozitívnemu vzťahu k prírode, k zodpovednému spôsobu života a k uchovávaniu kultúrneho dedičstva. Našou ambíciou je byť školou pre všetkých, ktorá rešpektuje individuálne potreby žiakov a vytvára podmienky pre ich úspešný rozvoj.

Naším cieľom je vychovávať a vzdelávať žiakov tak, aby dokázali obstať v súčasnom svete, rozvíjali svoje schopnosti a zároveň si zachovali ľudskosť, empatiu a zodpovednosť. Vytvárame bezpečné, podnetné a inkluzívne prostredie, v ktorom má každý žiak možnosť zažiť úspech. Atmosféra školy je založená na vzájomnom rešpekte, spolupráci a pocite spolupatričnosti.

Výhodou školy je menší počet žiakov v triedach, ktorý umožňuje individuálny prístup, budovanie pozitívnej triednej klímy a efektívnu spoluprácu medzi učiteľom a žiakom. Škola má vytvorené podmienky pre vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, vrátane špeciálnych tried a školského podporného tímu.

Školský vzdelávací program „Spoločným úsilím zdolávame vrcholy“ vyjadruje naše presvedčenie, že iba spolupracou, vzájomnou podporou a systematickou prácou môžeme pomôcť každému žiakovi napredovať a dosahovať jeho osobné maximum.

1.2 Veľkosť školy

Kapacita školy je približne 250 žiakov. Vzdelávanie prebieha v bežných aj špeciálnych triedach, pričom škola vytvára podmienky pre inkluzívne vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Škola je pavilónového typu (A, B, C, D). Jej súčasťou sú kmeňové triedy, odborné učebne, školská knižnica, jazyková a počítačová učebňa, školské dielne, cvičná kuchynka a telocvičňa. Pre žiakov 1. stupňa je zriadený školský klub detí. Materiálno-technické vybavenie školy

umožňuje využívanie moderných vyučovacích metód vrátane informačno-komunikačných technológií.

1.3 Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci prevažne z obce. Pochádzajú z rôznorodého sociálneho a kultúrneho prostredia, pričom významnú skupinu tvoria žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia a z marginalizovanej rómskej komunity. Pomer chlapcov a dievčat je vyvážený.

Výchovno-vzdelávací proces prebieha v bežných aj špeciálnych triedach. Škola vytvára podmienky pre inkluzívne vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, a to formou školskej integrácie aj vzdelávania v špeciálnych triedach v spolupráci so školským podporným tímom.

Žiaci sa aktívne zapájajú do života školy prostredníctvom školského parlamentu, ktorý rozvíja ich komunikačné zručnosti, samostatnosť a zodpovednosť. Majú možnosť vyjadrovať svoje názory a podieľať sa na organizácii školských aktivít.

Škola poskytuje žiakom bohaté možnosti mimoškolskej činnosti, prostredníctvom ktorých rozvíjajú svoje záujmy, talent, tvorivosť i vzťah k pohybu a zdravému životnému štýlu. Prirodzené prostredie, v ktorom vyrastajú, zároveň podporuje ich pozitívny vzťah k prírode a regiónu.

Cieľom školy je vytvárať podmienky pre všestranný rozvoj žiakov tak, aby mohli napredovať podľa svojich schopností a úspešne sa uplatniť v ďalšom vzdelávaní aj v živote.

1.4 Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogickí zamestnanci školy spĺňajú požiadavky odbornej a pedagogickej spôsobilosti v súlade s platnou legislatívou. Svoju prácu vykonávajú zodpovedne, s dôrazom na individuálny prístup k žiakom a vytváranie podnetného a bezpečného prostredia.

Výchovno-vzdelávací proces zabezpečuje kvalifikovaný pedagogický zbor, ktorý tvoria učitelia, asistenti učiteľa, vychovávatelia školského klubu detí, školský špeciálny pedagóg a školský digitálny koordinátor. Súčasťou tímu sú aj zamestnanci zabezpečujúci výchovné a kariérové poradenstvo.

Škola má vytvorený školský podporný tím, ktorý sa podieľa na inkluzívnom vzdelávaní žiakov a poskytuje odbornú pomoc žiakom, pedagógom aj rodičom. Súčasťou pedagogického zboru sú aj učitelia so špecializáciou v oblasti špeciálnej pedagogiky.

V škole pôsobia viacerí koordinátori, najmä koordinátor environmentálnej výchovy, regionálnej výchovy, prevencie sociálno-patologických javov (protidrogovej prevencie a prevencie šikanovania), zdravého životného štýlu, výchovy k manželstvu a rodičovstvu,

finančnej gramotnosti, telesnej výchovy a športu, dobrovoľníctva, e-testovania, spolupráce s rodičovským združením, spolupráce s partnerskou školou, školského parlamentu, desegregáciu a školského podporného tímu. Koordinátori realizujú svoje aktivity formou projektov, besied, súťaží a mimoškolskej činnosti.

Prevádzku školy zabezpečujú nepedagogickí zamestnanci, ktorí sa podieľajú na administratívnom, technickom a hospodárskom chode školy, vrátane školského stravovania a údržby.

2 VÍZIA, POSLANIE A HODNOTY ŠKOLY

2.1 Vízia školy

„Spoločným úsilím zdolávať vrcholy“

Našou víziou je byť školou pre všetkých – miestom, kde má každý žiak priestor rásť, rozvíjať svoj potenciál a zažívať úspech bez ohľadu na svoje schopnosti či zázemie.

Veríme, že vzdelávanie je spoločná cesta, na ktorej spolupracujú žiak, učiteľ a rodič. Len vzájomnou dôverou, otvorenou komunikáciou a aktívnou spoluprácou dokážeme vytvoriť prostredie, v ktorom sa deti cítia bezpečne, prijaté a motivované učiť sa.

Spoločným úsilím podporujeme nielen vedomosti, ale aj hodnoty, charakter a zodpovednosť. Vedíme žiakov k samostatnosti, rešpektu a spolupráci, aby dokázali prekonávať výzvy a postupne zdolávať svoje vlastné vrcholy.

2.2 Poslanie školy

„Sme školou pre všetkých, kde spoločným úsilím žiaka, učiteľa a rodiča vytvárame bezpečné prostredie pre rast, spoluprácu a dosahovanie vlastných vrcholov.“

2.3 Hodnoty školy

Naša škola stavia svoju činnosť na hodnotách, ktoré formujú nielen výchovno-vzdelávací proces, ale aj každodenné vzťahy medzi žiakmi, pedagógmi a rodičmi. Vedíme žiakov k tomu, aby si osvojovali zásady slušnosti, zodpovednosti a vzájomného rešpektu, rozvíjali svoju osobnosť a dokázali spolupracovať v rôznorodom kolektíve. Hodnoty, ktoré vyznávame, sú základom bezpečného a podnetného prostredia školy.

1. *Rešpekt a úcta*
2. *Otvorenosť a pravdivosť*
3. *Komunikácia a spolupráca*
4. *Zodpovednosť a spravodlivosť*
5. *Bezpečie a dôvera*
6. *Tolerancia a ohľaduplnosť*
7. *Pokora a vďačnosť*
8. *Aktivita a tvorivosť*

1. Rešpekt a úcta

Čo si pod tým predstavujeme:

Rešpekt a úcta znamenajú, že si vážime každého človeka bez ohľadu na jeho schopnosti, pôvod či správanie. Prejavujeme to slovami, tónom hlasu aj činmi. Vytvárame prostredie, kde sa nikto necíti zosmiešňovaný, ponižovaný alebo prehliadaný.

Žiak:

- počúva bez prerušovania
- neubližuje slovne ani fyzicky
- rešpektuje pravidlá a authority

Učiteľ:

- komunikuje pokojne a dôstojne
- berie ohľad na individuálne potreby detí
- ide príkladom v rešpektujúcej komunikácii

Rodič:

- komunikuje so školou slušne a vecne
- podporuje rešpektujúce správanie doma
- rešpektuje pravidlá a rozhodnutia školy

Konkrétne vyjadrenia:

- „Počúvam, keď niekto hovorí.“
- „Neurážam ani keď som nahnevaný.“
- „Správam sa k druhým tak, ako chcem, aby sa oni správali ku mne.“

2. Otvorenosť a pravdivosť

Čo si pod tým predstavujeme:

Budujeme prostredie, kde je bezpečné hovoriť pravdu, vyjadriť názor a priznať chybu. Otvorená komunikácia pomáha predchádzať nedorozumeniam a buduje dôveru medzi všetkými stranami.

Žiak:

- hovorí pravdu
- prizná chybu bez strachu
- vyjadruje svoje pocity primerane

Učiteľ:

- komunikuje otvorene a zrozumiteľne
- poskytuje úprimnú, ale citlivú spätnú väzbu
- vytvára priestor na otázky

Rodič:

- otvorene komunikuje so školou
- nezamlčuje problémy
- vedie dieťa k pravdivosti

Konkrétne vyjadrenia:

- „Poviem pravdu, aj keď je to nepríjemné.“
- „Môžem sa ozvať bez strachu.“
- „Chyba nie je problém, klamstvo áno.“

3. Komunikácia a spolupráca

Čo si pod tým predstavujeme:

Efektívna komunikácia a spolupráca znamenajú, že sa navzájom počúvame, rešpektujeme názory druhých a hľadáme spoločné riešenia. Spolupracujeme ako tím – žiaci, učitelia aj rodičia.

Žiak:

- zapája sa do práce
- spolupracuje v skupine
- rešpektuje dohodnuté pravidlá

Učiteľ:

- podporuje diskusiu a tímovú prácu
- komunikuje jasne a zrozumiteľne
- spolupracuje s kolegami a rodičmi

Rodič:

- komunikuje so školou pravidelne
- zapája sa do riešenia situácií
- podporuje spoluprácu dieťaťa

Konkrétne vyjadrenia:

- „Počúvame sa navzájom.“
- „Hľadáme riešenie spolu.“
- „Pomôžem, keď viem, a požiadam o pomoc, keď ju potrebujem.“

4. Zodpovednosť a spravodlivosť

Čo si pod tým predstavujeme:

Každý nesie zodpovednosť za svoje správanie, rozhodnutia a povinnosti. Spravodlivosť znamená férový prístup – nie všetci dostávajú to isté, ale každý to, čo potrebuje.

Žiak:

- plní si povinnosti
- pripravuje sa na vyučovanie
- prizná chybu a snaží sa ju napraviť

Učiteľ:

- hodnotí spravodlivo a transparentne
- dodržiava pravidlá
- berie do úvahy individuálne potreby

Rodič:

- vedie dieťa k samostatnosti
- nesie spoluzodpovednosť za výchovu
- spolupracuje pri riešení problémov

Konkrétne vyjadrenia:

- „Splním, čo mám.“
- „Chybu napravím.“
- „Každý má to, čo potrebuje, nie všetci to isté.“

5. Bezpečie a dôvera

Čo si pod tým predstavujeme:

V škole vytvárame prostredie, kde sa každý cíti fyzicky aj psychicky bezpečne. Dôvera vzniká tam, kde sa problémy riešia otvorene a s rešpektom.

Žiak:

- neublíži druhým
- dodržiava pravidlá
- nahlási problém

Učiteľ:

- vytvára bezpečné prostredie
- rieši konflikty spravodlivo
- všíma si potreby detí

Rodič:

- dôveruje škole
- komunikuje problémy konštruktívne
- podporuje dieťa v otvorenosti

Konkrétne vyjadrenia:

- „V škole sa cítim bezpečne.“
- „Môžem povedať, keď ma niečo trápi.“
- „Problémy riešime, neprehliadame.“

6. Tolerancia a ohľaduplnosť

Čo si pod tým predstavujeme:

Rešpektujeme rozdiely medzi ľuďmi a berieme ohľad na potreby druhých. Učíme sa prijímať odlišnosti a správať sa k sebe s porozumením.

Žiak:

- nesmeje sa z iných
- pomáha slabším
- rešpektuje odlišnosti

Učiteľ:

- podporuje inklúziu
- vníma potreby rôznych detí
- vedie k rešpektu

Rodič:

- vedie dieťa k tolerancii
- rešpektuje rôznorodosť
- podporuje ohľaduplnosť

Konkrétne vyjadrenia:

- „Každý sme iný – a je to v poriadku.“

- „Všímam si druhých.“
- „Neubližujem slovami ani činmi.“

7. Pokora a vďačnosť

Čo si pod tým predstavujeme:

Uvedomujeme si hodnotu toho, čo máme, a vážime si prácu druhých. Pokora znamená, že si uvedomujeme svoje limity a sme otvorení učeniu.

Žiak:

- poďakuje
- prijíma pomoc
- nevyvyšuje sa

Učiteľ:

- ide príkladom
- prizná chybu
- oceňuje snahu

Rodič:

- vedie dieťa k vďačnosti
- oceňuje učiteľov
- podporuje pokorný prístup

Konkrétne vyjadrenia:

- „Ďakujem.“
- „Vážim si pomoc.“
- „Stále sa učím.“

8. Aktivita a tvorivosť

Čo si pod tým predstavujeme:

Podporujeme aktívny prístup k učeniu a rozvoj tvorivého myslenia. Vytvárame priestor pre nápady, iniciatívu a vlastnú angažovanosť.

Žiak:

- zapája sa do aktivít
- skúša nové veci
- prichádza s nápadmi

Učiteľ:

- vytvára podnetné prostredie

- podporuje kreativitu
- oceňuje iniciatívu

Rodič:

- motivuje dieťa
- podporuje záujmy
- oceňuje snahu

Konkrétne vyjadrenia:

- „Zapájam sa.“
- „Mám nápad.“
- „Skúsím to novým spôsobom.“

Vízia, poslanie a hodnoty školy tvoria základný rámec všetkých našich činností a rozhodnutí. Predstavujú spoločný záväzok žiakov, pedagogických aj nepedagogických zamestnancov a rodičov, ktorí spoločne vytvárajú bezpečné, podnetné a rešpektujúce školské prostredie.

Ich napĺňanie je každodenným procesom, v ktorom kladieme dôraz na spoluprácu, dôveru a zodpovednosť. Prostredníctvom nich smerujeme k naplneniu vízie školy – byť školou pre všetkých, kde každý žiak môže rásť, rozvíjať svoj potenciál a „spoločným úsilím zdolávať vrcholy“.

3 CHARAKTERISTIKA A CIELE ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Ciele koncepcie rozvoja školy sú prirodzeným východiskom školského vzdelávacieho programu „Spoločným úsilím zdolávať vrcholy“. Smerujú k tomu, aby škola bola moderným, inkluzívnym a podnetným miestom, ktoré pripravuje žiakov na život v 21. storočí.

Základným cieľom je rozvíjať aktívnu a tvorivú školu, ktorá poskytuje kvalitné vzdelávanie využiteľné v praxi a vytvára podmienky pre úspech každého žiaka bez ohľadu na jeho schopnosti či sociálne zázemie. Škola prijíma každého žiaka a podporuje jeho individuálny rozvoj tak, aby bol prospešný pre seba aj svoje okolie.

Dôraz sa kladie na výchovu zodpovedného, samostatného a environmentálne uvedomelého človeka, ktorý chápe význam udržateľného rozvoja a aktívne prispieva k ochrane životného prostredia. Rovnako významnou oblasťou je rozvoj digitálnych kompetencií a bezpečné využívanie moderných technológií vo výchove a vzdelávaní.

3.1 Škola sa profiluje ako:

škola 21. storočia, ktorá využíva efektívne učenie pre prax a podporuje spoluprácu žiaka, učiteľa a rodiča,

inkluzívna škola, ktorá vytvára rovnaké príležitosti pre každého žiaka,

škola rodinného typu, ktorá pozná svojich žiakov, ich talenty, rodinné prostredie a udržiava úzku komunikáciu s rodičmi,

zelená škola, zameraná na environmentálnu zodpovednosť a udržateľný rozvoj,

zdravá škola, podporujúca zdravý životný štýl, pohybové aktivity a šport ako prirodzenú súčasť života žiakov,

regionálna škola, hrdá na svoju minulosť a históriu, vážiaca si tradície a kultúrne dedičstvo svojho regiónu,

digitálna škola, ktorá bezpečne a efektívne využíva digitálne technológie vo vzdelávaní.

Vzdelávanie je zamerané na prípravu žiaka, ktorý sa dokáže uplatniť v každodennom osobnom, spoločenskom a pracovnom živote. Žiak si postupne osvojuje schopnosť prispôbovať sa novým situáciám, niesť zodpovednosť, kriticky pracovať s informáciami, riešiť problémy, tvoriť a efektívne spolupracovať v tímoch.

3.2 Vymedzenie cieľov výchovno – vzdelávacej činnosti

Ciele výchovno - vzdelávacej činnosti v ŠkVP sú totožné:

1. *so zákonom č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len školský zákon).*

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakom:

- a. získať vzdelanie podľa tohto zákona,
- b. získať komunikačné kompetencie v štátnom jazyku, cudzom jazyku a v národnostnom školstve aj v jazyku národnostnej menšiny,
- c. rozvíjať digitálne kompetencie vrátane schopnosti bezpečne, kriticky a tvorivo využívať digitálne technológie a nástroje umelej inteligencie, porozumieť ich princípom, možnostiam a obmedzeniam, hodnotiť ich vplyv na jednotlivca a spoločnosť, pracovať s médiami vrátane sociálnych sietí, kriticky myslieť a odolávať nepravdivým, zavádzajúcim a manipulatívnym obsahom vrátane syntetického obsahu vytvoreného umelou inteligenciou,
- d. získať kompetencie najmä v oblasti prírodných vied, humanitných vied, technických vied, matematickej gramotnosti, finančnej gramotnosti, čitateľskej

gramotnosti, pohybu a zdravia, kompetencie k celoživotnému učeniu, sociálne kompetencie, umelecké kompetencie, občianske kompetencie a podnikateľské schopnosti,

- e. ovládať anglický jazyk a aspoň jeden ďalší cudzí jazyk a vedieť ich používať; v národnostnom školstve popri štátnom jazyku a jazyku národnostnej menšiny ovládať anglický jazyk a vedieť ho používať,
- f. naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- g. rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti, aktuálne poznatky a pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním alebo s aktuálnymi požiadavkami na trhu práce,
- h. posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám štátu, ktorého je občanom, k štátnemu jazyku, k materinskému jazyku a k svojej vlastnej kultúre,
- i. získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v medzinárodných zmluvách o ľudských právach a základných slobodách, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj úctu k zákonu a osobitne vzťah k prevencii a zamedzeniu vzniku a šírenia kriminality a inej protispoločenskej činnosti,
- j. pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- k. naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- l. naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy a životné prostredie a rešpektovať všeľudské etické hodnoty,
- m. získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie,
- n. rozvíjať emočnú gramotnosť a emočnú odolnosť.

*1. So Štátnym programom (ŠVP) schváleným 31.3.2026 pod číslom 2023/831:A2140
Cieľom základného vzdelávania je, aby každý žiak:*

- a. získal rozvinutú všestrannú a funkčnú gramotnosť v súlade s požiadavkami spoločnosti, vedel ju uplatniť v každodennom osobnom a spoločenskom živote a pri napĺňaní svojich osobných, vzdelávacích, kultúrnych a sociálnych potrieb,
- b. mal vybudovaný základný hodnotovo-kultúrny rámec svojej osobnosti, ktorý ho orientuje a sprevádza pri plánovaní a dosahovaní individuálnych životných cieľov, ako aj pri participácii na širších spoločenských, kultúrnych a globálnych aktivitách,
- c. získal reálne vedomie o vlastnom osobnostnom potenciáli pre svoj ďalší vzdelávací rast a celostný rozvoj.

Stanovené ciele sa dosahujú prostredníctvom:

- a. vytvárania a upevňovania kultúry a étosu školy,
- b. vyučovania zameraného na nadobúdanie doménových a prierezových gramotností,

Doménové gramotnosti predstavujú súbor vedomostí, zručností, postojov a stratégií viazaných na konkrétnu vzdelávaciu oblasť alebo predmet. Umožňujú žiakovi porozumieť špecifikám danej domény, používať jej jazyk, nástroje a postupy a aplikovať ich pri riešení typických úloh a problémov v rámci danej oblasti.

- jazyková a komunikačná gramotnosť
- matematická gramotnosť
- informatická gramotnosť
- prírodovedná gramotnosť
- spoločensko-vedná gramotnosť
- technická a profesijná gramotnosť
- zdravotná a pohybová gramotnosť
- umelecká gramotnosť

Prierezové gramotnosti sú prenosné schopnosti a spôsobilosti, ktoré presahujú jednotlivé vzdelávacie oblasti a uplatňujú sa vo viacerých kontextoch učenia aj života. Podporujú porozumenie, kritické myslenie, komunikáciu, rozhodovanie a adaptáciu v meniacich sa situáciách a prepájajú učenie naprieč predmetmi a skúsenosťami.

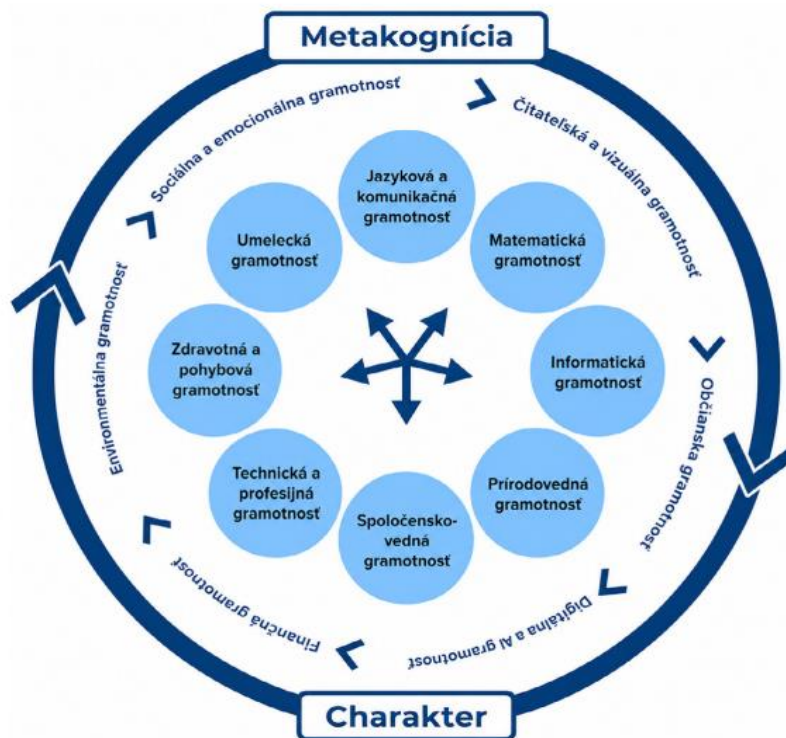
- čitateľskú a vizuálnu gramotnosť
- občiansku gramotnosť
- digitálnu a AI gramotnosť
- finančnú gramotnosť
- environmentálnu gramotnosť
- sociálnu a emocionálnu gramotnosť

Nadpredmetové koncepty sú spôsobilosti, ktoré sa dajú rozvíjať vo viacerých kontextoch učenia univerzálnejšie ako prierezové gramotnosti. Nielen vo formálnom, ale aj v neformálnom vzdelávaní. Predstavujú formujúce princípy, ktoré sa týkajú celej kultúry školy.

- metakognícia
- charakter

- c. spolupráce s externým prostredím a neformálnym vzdelávaním.

Mapa doménových a prierezových gramotností

3.3 Žiak má byť po absolvovaní základného vzdelávania spôsobilý:

- vyjadrovať a interpretovať pojmy a vzťahy medzi nimi, myšlienky, pocity a potreby, fakty a názory ústnou a písomnou formou v slovenskom a v materinskom jazyku (ak je odlišný od slovenského jazyka) v rôznorodých situáciách a príležitostiach;
- komunikovať v aspoň jednom cudzom jazyku na požadovanej úrovni;
- používať a hodnotiť texty rôznej povahy za účelom ich využitia pri ďalšom učení sa a vo vyhodnocovaní informácií v rôznych životných situáciách;
- rozvíjať a používať matematické a logické myslenie, princípy a postupy na riešenie rôznych problémov v každodennom živote a v ďalšom štúdiu a na argumentáciu svojich myšlienok,
- zodpovedne a bezpečne využívať digitálne technológie, AI a iné médiá na vzdelávanie, komunikáciu a vnímať ich prínos k inováciám, uvedomovať si príležitosti aj riziká, ktoré predstavujú;

- vysvetliť prírodné javy, spoločenské a historické udalosti pomocou základných vedomostí, metód vedeckého bádania a odvodiť závery podložené dôkazmi;
- používať technické nástroje a prístroje na realizáciu návrhov a inovácií, overenie hypotéz a na prijatie rozhodnutia alebo záveru s využitím technológií;
- zúčastňovať sa na občianskom a sociálnom živote na základe poznania aktuálneho diania, historických súvislostí, spoločenských, kultúrnych a náboženských špecifik;
- aktívne pristupovať k riešeniu problémov a prijímať rozhodnutia na základe poznatkov, zručností a hodnôt z oblastí prírodných, spoločenských, humanitných vied a umenia,
- vnímať a využívať rôzne druhy umenia ako spôsob vyjadrenia a chápať miestne, regionálne, národné, európske a globálne prejavy kultúry,
- konať vedome v súlade s poznatkami o zdravom životnom štýle a jeho dopade na fyzické a duševné zdravie,
- robiť informované rozhodnutia o ďalšom vzdelávaní a životnej budúcnosti vrátane profesijného smerovania, poznať a prijímať svoj potenciál aj limity,
- spolupracovať s ostatnými ľuďmi, byť solidárny a preferovať konsenzuálne riešenia v konfliktných situáciách,
- využívať kreatívny proces, analýzu, vyhodnocovanie a overovanie informácií pri učení sa, identifikovať a skúmať komplexné problémy,
- používať kritické myslenie založené na poznatkoch a etických hodnotách,
- konať v súlade s hodnotami smerujúcimi k ochrane životného prostredia a udržateľného života,
- konať na základe poznania spoločenských a právnych noriem, ľudských práv, toleranciou rozmanitosti a v súlade s demokratickou kultúrou spoločnosti.

3.4 Vymedzenie vlastných cieľov

Vlastné ciele školy konkretizujú štátne zámery a premietajú ich do reálnych potrieb žiakov, regionálnych špecifik a dlhodobej vízie školy. Zohľadňujú charakter školy ako inkluzívnej, regionálne orientovanej, environmentálne zameranej, podporujúcej zdravý životný štýl a bezpečné využívanie digitálnych technológií.

Ich hlavným cieľom je zabezpečiť, aby sa každý žiak rozvíjal v súlade so svojimi individuálnymi možnosťami, získal kvalitné vzdelanie využiteľné v praxi a bol pripravený na život v dynamicky sa meniacom svete 21. storočia.

Vlastné ciele školy zároveň vytvárajú priestor na prepojenie formálneho vzdelávania s praktickými skúsenosťami, hodnotovou výchovou a spoluprácou so širším sociálnym a komunitným prostredím.

3.4.1 Cieľ školy pre 1. cyklus

„Ty mi pomôžeš“

Prvý cyklus základného vzdelávania je zameraný na vytváranie pozitívneho vzťahu žiaka k učeniu, budovanie základných pracovných návykov a postupné osvojenie si pracovného režimu. Žiak je vedený k aktívnemu zapájaniu sa do činností, rozvíjaniu svojej tvorivosti a k objavovaniu vlastného potenciálu.

Kľúčovou myšlienkou tohto obdobia je podpora a sprevádzanie žiaka zo strany učiteľa v duchu *„Ty mi pomôžeš“*, ktorá vyjadruje vzájomnú dôveru, bezpečie a spoluprácu. Učiteľ vytvára podnetné, bezpečné a rešpektujúce prostredie, v ktorom sa žiak cíti prijatý a motivovaný učiť sa.

Tento prístup prirodzene nadväzuje na víziu školy „Spoločným úsilím zdolávať vrcholy“, kde sa prvé kroky vzdelávania chápu ako spoločná cesta – spoločne začíname objavovať, učiť sa a prekonávať prvé výzvy. Učiteľ a žiak kráčajú spolu, pričom postupne sa rozvíja samostatnosť a istota žiaka v učení.

3.4.2 Cieľ školy pre 2. cyklus

„Ja to dokážem, som schopný vstúpiť do spolupráce“

Druhý cyklus základného vzdelávania nadväzuje na položené základy učenia a rozvíja u žiaka schopnosť vedome komunikovať svoje pocity, potreby a hranice. Žiak sa učí rozpoznávať a rešpektovať vlastné prežívanie aj prežívanie iných, postupne reflektuje svoje konanie a postoje a začína ich vedome ovplyvňovať. Dôležitou súčasťou je aj rozvoj schopnosti rozlišovať medzi faktami, domnienkami a hodnoteniami, čím sa posilňuje jeho kritické myslenie.

Žiak postupne preberá väčšiu mieru zodpovednosti za vlastné učenie, spoznáva svoje záujmy a začína si uvedomovať oblasti, ktorým sa chce viac venovať. Učí sa pracovať samostatnejšie, ale zároveň aj spolupracovať s rovesníkmi pri riešení úloh a výziev.

Kľúčovou myšlienkou tohto cyklu je postoj žiaka *„Ja to dokážem, som schopný vstúpiť do spolupráce“*, ktorý vyjadruje rastúcu istotu, sebadôveru a ochotu byť aktívnou súčasťou kolektívu. Tento cyklus prirodzene rozvíja víziu školy „Spoločným úsilím zdolávať vrcholy“, kde sa už spoločné začiatky menia na vedomé spolupracovanie – žiak sa učí nielen prijímať pomoc, ale ju aj ponúkať a byť plnohodnotnou súčasťou tímu.

3.4.3 Cieľ školy pre 3. cyklus

„My to dokážeme“

Tretí cyklus základného vzdelávania je zameraný na prehĺbovanie a systematizáciu rozvinutých gramotností, ako aj na vytváranie priestoru pre hlbší rozvoj záujmov žiaka. Žiak postupne formuje predstavu o svojom ďalšom vzdelávacom a profesijnom smerovaní, čím sa podporuje jeho motivácia, zodpovednosť a aktívny prístup k učeniu.

Dôraz sa kladie na rozvoj samostatnosti, schopnosti aktívne pracovať, vyhľadávať a kriticky hodnotiť informácie, využívať spätnú väzbu a zapájať sa do tvorivého procesu učenia. Žiak sa učí analyzovať, vyhodnocovať a overovať informácie, čím si rozvíja kompetencie potrebné pre ďalšie štúdium aj praktický život.

Tento cyklus je charakteristický postupným preberaním celospoločenskej a environmentálnej zodpovednosti žiaka, ktorý si uvedomuje svoje miesto v spoločnosti a v prostredí, v ktorom žije. Kľúčová myšlienka „My to dokážeme“ vyjadruje rastúcu samostatnosť, spoluprácu a schopnosť žiakov riešiť komplexnejšie úlohy ako tím.

Tretí cyklus zároveň prirodzene nadväzuje na víziu školy „Spoločným úsilím zdolávať vrcholy“. Kým v nižších cykloch žiaci objavovali a učili sa s podporou, v tomto období už aktívne preberajú iniciatívu, spolupracujú, prekonávajú výzvy a spoločne smerujú k dosahovaniu cieľov. Žiak sa stáva aktívnym účastníkom vlastného učenia, ktorý vie spolupracovať, nieť zodpovednosť a prispievať k spoločnému úspechu.

4 CHARAKTERISTIKA ODBORU VZDELÁVANIA A JEHO DĺŽKA

Základné vzdelávanie je kľúčovým prvkom vzdelávacieho systému. Buduje sa na ňom základ osobnej, sociálnej, hodnotovo-kultúrnej a profesijnej spôsobilosti každého človeka v súlade s potrebami súčasnej spoločnosti, jej perspektívami, so zohľadnením regionálnych aj globálnych spoločenských požiadaviek a potrieb. Zároveň formuje a rozvíja charakter žiaka v súlade s etickými hodnotami, podporuje utváranie jeho pozitívnych osobných identít. Základné vzdelávanie poskytuje žiakom šance nájsť a rozvinúť svoj potenciál, chápať vlastné prežívanie a regulovať svoje emócie, reflektovať svoje silné a slabé stránky pri plánovaní ďalšieho smerovania v živote, pochopiť a začať pracovať na svojich perspektívach v osobnom, občianskom i profesijnom živote.

Základné vzdelávanie má deväť ročníkov. Vnútorňá štruktúra kurikula základného vzdelávania reflektuje potrebnú rôznorodosť vzdelávacích ciest žiakov a je usporiadaná do troch po sebe idúcich a na seba nadväzujúcich vzdelávacích cyklov.

Prvý cyklus tvorí 1. až 3. ročník, druhý cyklus tvorí 4. až 5. ročník a tretí cyklus tvorí 6. až 9. ročník.

Vzdelávacie štandardy jednotlivých cyklov stanovujú obsah vzdelávania a očakávané učebné výstupy na ich konci.

Prvý a druhý cyklus spolu predstavuje prvý stupeň základnej školy a tretí cyklus predstavuje druhý stupeň. Dĺžka trvania prvého stupňa základného vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je päť (5) rokov. Dĺžka trvania druhého stupňa základného vzdelávania podľa tohto vzdelávacieho programu je štyri (4) roky.

4.1 Prvý cyklus (1. – 3. ročník ZŠ): Uvádzanie do gramotnosti

Úlohou prvého cyklu je, aby žiak získal vzťah k učeniu sa, vytvoril si pracovné návyky a pracovný režim, aktívne sa zapájal do práce, využíval kreativitu pre zlepšovanie svojich myšlienok.

Vyučovanie ťažiskovo zabezpečuje učiteľ s aprobáciou na primárne vzdelávanie.

4.2 Druhý cyklus (4. – 5. ročník ZŠ): Zvládnutie základov gramotnosti

Úlohou druhého cyklu je, aby žiak dokázal bezpečne a jasne komunikovať svoje pocity, potreby a hranice, vyjadroval pre ne pochopenie u seba aj u iných a reflektoval svoje konanie a postoje. Zámerom súčasne je, aby žiak rozlišoval medzi faktami, domnienkami a hodnoteniami a aby nadobudol väčšiu samostatnosť v učení a prevzal časť zodpovednosti za svoje učenie, uvedomil si, čo je oblasťou jeho záujmu a čomu by sa chcel hlbšie venovať.

Vyučovanie zabezpečujú spoločne a vyvážené učitelia s aprobáciou na primárne vzdelávanie a učitelia so špecializáciou na konkrétnu vzdelávaciu oblasť alebo vyučovací predmet.

4.3 Tretí cyklus (6. – 9. ročník ZŠ): Rozvinutá gramotnosť

Úlohou tretieho cyklu je, aby žiak okrem rozvinutia všetkých gramotností dostal priestor aj na hlbší rozvoj v oblastiach svojho záujmu a vytvoril si tak predstavu o svojej profesijnej budúcnosti. V tomto kontexte cieľom je, aby vyjadroval záujem a bol motivovaný k samostatnej práci, pýtal si spätnú väzbu a pravidelne využíval kreatívny proces, analýzu, vyhodnocovanie a overovanie informácií pri učení sa.

Vyučovanie zabezpečujú ťažiskovo učitelia so špecializáciou na konkrétnu vzdelávaciu oblasť alebo vyučovací predmet.

5 STUPNE VZDELANIA

Základné vzdelanie sa člení na primárne vzdelanie a nižšie stredné vzdelanie.

Primárne vzdelanie (ISCED 1) a úroveň 1 Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR/EKR: 1) získa:

- žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka 2. cyklu základného vzdelávania;
- žiak s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ktorý absolvoval posledný ročník základnej školy a nesplnil požiadavky minimálneho učebného výstupu;
- žiak so stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia absolvovaním posledného ročníka základnej školy.

Nižšie stredné vzdelanie (ISCED 2) a úroveň 2 Slovenského kvalifikačného rámca / Európskeho kvalifikačného rámca (SKKR/EKR: 2) získa:

- žiak úspešným absolvovaním posledného ročníka 3. cyklu základného vzdelávania;
- žiak s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia, ktorý absolvoval posledný ročník základnej školy a splnil požiadavky minimálneho učebného výstupu.“

Podmienkou úspešného absolvovania vzdelávacieho programu na účely získania príslušného stupňa vzdelania sa považuje splnenie požiadaviek minimálneho učebného výstupu. Minimálny učebný výstup definuje kvalitatívnu úroveň vedomostí, zručností a postojov, ktorá predstavuje dolnú hranicu pri hodnotení umožňujúcu získať stupeň vzdelania a uchádzať sa o pokračovanie vo vzdelávaní v strednej škole.“

6 FORMY VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Výchova a vzdelávanie v našej škole prebieha dennou formou štúdia. Vyučovacie procesy je realizovaný v súlade so Štátnym vzdelávacím programom a je zameraný na rozvoj vedomostí, zručností, tvorivosti, samostatnosti a aktívneho prístupu žiakov k učeniu.

Vo vyučovaní sa využívajú rôzne organizačné formy a moderné metódy práce, ktoré podporujú efektívne učenie, spoluprácu žiakov a prepájanie teoretických poznatkov s praktickým životom. Škola využíva najmä klasické vyučovanie, blokové vyučovanie, zážitkové učenie, outdoorové vyučovanie, tematické dni, exkurzie a celoročný program MAX a SOPHIE – Škola rešpektu a ľudských práv.

45-minútová vyučovacia hodina

Vyučovanie prebieha prevažne formou klasických 45-minútových vyučovacích hodín podľa platného rozvrhu. Táto forma umožňuje systematické osvojovanie vedomostí a zručností vo všetkých vzdelávacích oblastiach.

Počas vyučovania učitelia využívajú aktivizujúce metódy práce, diskusiu, skupinovú prácu, didaktické hry, tvorivé úlohy, prácu s digitálnymi technológiami a praktické činnosti. Vyučovanie je prispôsobené vekovým osobitostiam žiakov a individuálnym vzdelávacím potrebám.

Blokové vyučovanie

Blokové vyučovanie predstavuje organizáciu vyučovania, pri ktorej sa prepája viacero predmetov do tematických celkov. Blok spravidla trvá 90 minút a umožňuje žiakom hlbšie pochopiť učivo prostredníctvom praktických aktivít, projektov a tvorivej práce.

Cieľom blokového vyučovania je rozvíjať kritické myslenie, schopnosť spolupracovať, samostatne riešiť úlohy a prepájať poznatky z rôznych predmetov. Žiaci pracujú individuálne aj v skupinách, prezentujú výsledky svojej práce a učia sa vzájomnej komunikácii a spolupráci.

Blokové vyučovanie je založené na aktívnej a objavnej činnosti žiakov, pričom dôraz sa kladie na praktické využitie získaných vedomostí v bežnom živote.

Zážitkové učenie

Cieľom zážitkového učenia je prepájať vedomosti s praktickou skúsenosťou a podporovať aktívne zapojenie žiakov do vyučovacieho procesu. Prostredníctvom zážitku si žiaci prirodzene upevňujú získané poznatky, rozvíjajú sociálne zručnosti, kreativitu a schopnosť spolupracovať.

Formy zážitkového učenia:

- tematické dni a projektové aktivity,
- tvorivé dielne,
- dramatizácia a rolové hry,
- súťaže a skupinové aktivity,
- environmentálne a pohybové aktivity,
- spolupráca s rodičmi a odborníkmi z praxe.

Žiaci získavajú vedomosti prostredníctvom vlastnej skúsenosti, objavovania, pozorovania a praktických činností, čím sa zvyšuje ich motivácia a záujem o učenie.

Outdoorové vyučovanie

Outdoorové vyučovanie je realizované vo vonkajšom prostredí školy alebo mimo budovy školy. Cieľom tejto formy vyučovania je podporovať aktívne učenie, pohybové aktivity, tímovú spoluprácu a pozitívny vzťah žiakov k prírode a životnému prostrediu.

Vyučovanie prebieha formou:

- vychádzok a pozorovaní,
- environmentálnych aktivít,
- pohybových a športových činností,
- praktických úloh v prírodnom prostredí,
- hier a zážitkových aktivít.

Outdoorové vyučovanie podporuje zdravý životný štýl, samostatnosť žiakov, rozvoj komunikačných schopností a praktické využitie vedomostí získaných počas vyučovania.

Exkurzie v rámci regiónu

Cieľom tematických exkúzií je bližšie spoznávať prírodné, historické a kultúrne bohatstvo regiónu Liptov a obce Važec. Exkurzie prepájajú teoretické poznatky s praktickým poznávaním regiónu a vedú žiakov k budovaniu pozitívneho vzťahu k rodnému kraju.

Tematické exkurzie sú zamerané na:

- spoznávanie histórie a tradícií obce Važec,
- návštevy kultúrnych a historických pamiatok regiónu Liptov,
- environmentálne a prírodovedné poznávanie TANAP-u,
- poznávanie ľudovej kultúry, remesiel a folklóru regiónu,
- rozvíjanie regionálneho povedomia a vzťahu ku kultúrnemu dedičstvu.

Exkurzie môžu byť realizované napríklad do:

- Múzea liptovskej dediny v Pribyline,
- Važeckej jaskyne,
- Tatranského národného parku,
- Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva
- Múzea Čierny orol v Liptovskom Mikuláši,
- okolia Štrbského Plesa a Vysokých Tatier,
- kultúrnych a prírodných lokalít regiónu Liptov.

Program MAX a SOPHIE – Škola rešpektu a ľudských práv

Naša škola je zapojená do celoročného vzdelávacieho programu MAX a SOPHIE – Škola rešpektu a ľudských práv, ktorého cieľom je podporovať vytváranie bezpečného, rešpektujúceho a inkluzívneho školského prostredia. Program prispieva k rozvoju sociálno-emocionálnych kompetencií žiakov, posilňuje vzájomný rešpekt, toleranciu, empatiu, zodpovednosť a aktívne občianske postoje.

Prostredníctvom pripravených aktivít, diskusií, zážitkových úloh a projektových činností si žiaci rozvíjajú schopnosť:

- rešpektovať dôstojnosť každého človeka,
- uplatňovať princípy ľudských práv a práv dieťaťa v každodennom živote,
- riešiť konflikty pokojnou a rešpektujúcou komunikáciou,
- rozvíjať empatiu, spoluprácu a vzájomnú pomoc,
- predchádzať prejavom diskriminácie, šikanovania a sociálneho vylúčenia,
- spoluvytvárať pozitívnu triednu a školskú klímu.

Program sa realizuje priebežne počas celého školského roka prostredníctvom vyučovania, triednických hodín a preventívnych aktivít. Jeho obsah je prepájaný s vyučovacími predmetmi, triednickými hodinami, preventívnymi aktivitami a celoškolskými podujatiami. Realizáciou programu škola podporuje hodnotové vzdelávanie, rozvoj demokratickej kultúry, rešpektovanie ľudských práv a vytváranie pozitívnych medziľudských vzťahov.

6.1 Denná forma štúdia a realizácia dištančného vzdelávania

Denná forma vzdelávania v našej základnej škole sa prioritne uskutočňuje prezenčne. Za mimoriadnych okolností alebo v špecifických prípadoch ju však škola organizuje ako dištančné vzdelávanie.

Tento režim prebieha bez priameho fyzického kontaktu pedagógov a odborných zamestnancov so žiakmi. Výučba a komunikácia sú zabezpečené prostredníctvom dostupných digitálnych platforiem, komunikačných kanálov a e-learningových nástrojov v počítačových sieťach.

K implementácii dištančnej formy vzdelávania pristupuje škola v týchto zákonom stanovených prípadoch:

a) v celom rozsahu vzdelávania pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním, preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody; (§ 24 ods. 2 písm. a) a c) zákona č. 245/2008 Z. z.)

b) v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu, vrátane žiakov so všeobecným intelektovým nadaním; (§ 2 písm. j), § 2 písm. p), § 7a, § 94 ods. 1 písm. b) druhý bod, § 103 ods. 2 a ods. 9 písm. i) zákona č. 245/2008 Z. z.)

c) v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu; (4 § 26 zákona č. 245/2008 Z. z.)

d) v rozsahu podľa rozhodnutia ministra školstva v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov; (§ 150 ods. 8 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z.)

e) v nevyhnutne potrebnom rozsahu, najviac však tri (3) mesiace:

- zo závažných organizačných dôvodov,
- z technických dôvodov (napr. havária v budove školy, rekonštrukcia budovy školy),
- z hygienicko-epidemiologických dôvodov, na základe nariadeného opatrenia príslušného regionálneho úradu verejného zdravotníctva alebo
- z iných dôvodov, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť a zdravie detí a zamestnancov alebo môžu spôsobiť závažné škody na majetku.

7 VZDELÁVACIE OBLASTI

Vzdelávacia oblasť je základná jednotka obsahu vzdelávania a prostredníctvom nej sa aj postupne vymedzujú a naplňujú ciele všeobecného vzdelávania.

Jazyk a komunikácia

Matematika a informatika

Človek a príroda

Človek a spoločnosť

Človek a svet práce

Umenia a kultúra

Zdravie a pohyb

Jednotlivé vzdelávacie oblasti sú koncipované tak, že sú na úrovni cieľov a obsahu vzájomne prepojené a navzájom sa podporujú. Ciele vzdelávacích oblastí sú vymedzené ako okruhy vedomostí, zručností a postojov na konci jednotlivých vzdelávacích cyklov. Vymedzené ciele sú ďalej špecifikované cez detailnejšie vzdelávacie štandardy, ktoré vedú k ich dosiahnutiu.

Vzdelávacie oblasti sú v rámci štátneho vzdelávacieho programu rozpracované na jednotlivé vyučovacie predmety.

8 VZDELÁVACIE ŠTANDARDY

Vzdelávacie štandardy obsahujú širší súbor požiadaviek na osvojenie si vedomostí, zručností a postojov, ktoré má žiak preukázať na konci každého cyklu v jednotlivých vzdelávacích oblastiach. Vzdelávacie štandardy sú vypracované v súlade s rámcovými učebnými plánmi a členia sa na výkonové a obsahové štandardy.

Výkonové štandardy, ktoré sú podrobnejším rozpracovaním cieľov vzdelávania, určujú optimálnu úroveň zručností a postojov, ktorú má žiak nadobudnúť. Výkonové štandardy majú rozdielne vlastnosti. Niektoré rastú počas všetkých troch vzdelávacích cyklov, a majú kvalitatívne gradačný a kumulatívny charakter. Iné sa dajú definitívne dosiahnuť v rámci jedného alebo dvoch cyklov alebo sa kumulatívne pridávajú ako nové v rámci jednotlivých cyklov.

Obsahové štandardy určujú okruhy činností, témy a pojmy, ktoré predstavujú obsahy vzdelávacej oblasti alebo vyučovacieho predmetu. Za obsahový štandard sa považuje nielen vecný obsah vzdelávania (pojmy, vzťahy alebo procesy), ale aj aktivity, postupy, činnosti, ktoré sú súčasťou osvojovania obsahov a výrazne napomáhajú k dosahovaniu výkonových štandardov. Pojmy, ktoré má žiak ovládať aktívne, sú v obsahových štandardoch zvýraznené tučným písmom.

Vzdelávacie štandardy sú východiskom pre tvorbu *učebných osnov* školského vzdelávacieho programu. V učebných osnovách škola rozdelí obsah vzdelávania jednotlivých vzdelávacích oblastí do vyučovacích predmetov a do jednotlivých ročníkov v rámci cyklu v súlade s učebným plánom školy.

Učebné osnovy sú uvedené v **prílohe č. 1** tohto Školského vzdelávacieho programu (ŠkVP).

9 RÁMCOVÉ UČEBNÉ PLÁNY

Rámcový učebný plán (ďalej aj „RUP“) stanovuje časové dotácie vzdelávacích oblastí alebo vyučovacích predmetov pre jednotlivé vzdelávacie cykly. Vymedzuje počet voliteľných (disponibilných) hodín, ktoré škola konkretizuje v učebnom pláne školského vzdelávacieho programu.

Poznámky k RUP sú pre školu záväzné, škola si však môže v rámci svojho učebného plánu vytvoriť ďalšie poznámky podľa svojich potrieb a možností. V učebnom pláne škola rozdelí časové dotácie vzdelávacích oblastí pre daný cyklus do jednotlivých ročníkov a vyučovacích predmetov tak, aby bola zachovaná celková časová dotácia pre každý ročník základného vzdelávania navýšená maximálne podľa poznámky k RUP.

Rámcové vymedzenie časovej dotácie pre vzdelávaciu oblasť umožňuje a podporuje aj iné formy vyučovania, akými je napríklad blokové alebo projektové vyučovanie, ktoré bude vyhovovať potrebám žiakov a dosahovaniu komplexných cieľov.

9.1 Rámcový učebný plán pre základné školy, školy a triedy pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami s vyučovacím jazykom slovenským

Vzdelávacia oblasť	Zoznam vyučovacích predmetov	1. cyklus			2. cyklus		3. cyklus			
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	24			12		19			
	cudzí jazyk	3			6		12			
	druhý cudzí jazyk									
Matematika a informatika	matematika	12			8		17			
	informatika	1			2		3			
Človek a príroda	človek a príroda	3			4		16			
	biológia									
	fyzika									
	chémia									
Človek a spoločnosť	človek a spoločnosť	3			5		13			
	občianska náuka									
	geografia									
	dejepis									
	náboženská výchova náboženstvo/etická výchova	3			2		4			
Človek a svet práce	človek a svet práce	3			2		4			
Umenie a kultúra	hudobná výchova	3			2		3			
	výtvarná výchova	3			2		4			
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	6			4		8			
Sumár hodín (za cyklus bez disponibilných hodín)		64			49		103			
Voliteľné (disponibilné) hodiny		6			4		16			
Spolu za cyklus		70			53		119			
Časové dotácie v ročníkoch		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
		22	23	25	26	27	29	30	30	30

9.2 UČEBNÝ PLÁN

Učebné plány školského vzdelávacieho programu vychádzajú z Rámcového učebného plánu (RUP) Štátneho vzdelávacieho programu a rešpektujú jeho záväzné ustanovenia.

UČEBNÝ PLÁN													
Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	Týždenná časová dotácia vyučovacích predmetov											
		1.cyklus				2.cyklus			3.cyklus				
		1.	2.	3.	Σ	4.	5.	Σ	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk a literatúra	9 +1	8	7 +1	26								
	Anglický jazyk	-	1 +1	2	4								
Matematika a informatika	Matematika	4	4	4	12								
	Informatika	-	-	1	1								
Človek a príroda	Človek a príroda	-	1	2	3								
	Fyzika	-	-	-	-								
	Chémia	-	-	-	-								
	Biológia	-	-	-	-								
Človek a spoločnosť	Človek a spoločnosť	1	1	1	3								
	Dejepis	-	-	-	-								
	Geografia	-	-	-	-								
	Občianska náuka	-	-	-	-								
	Etická výchova/náboženská výchova	1	1	1	3								
Človek a svet práce	Človek a svet práce	1	1	1	3								
Umenie a kultúra	Hudobná výchova	1	1	1	3								
	Výtvarná výchova	1	1	1	3								
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2 +1	2 +1	2 +1	9								
Disponibilné hodiny		6				4			16				
Časová dotácia		22	23	25	70	26	27	53	29	30	30	30	119

Poznámky

Všeobecná časť

1. Vyučovanie sa realizuje prevažne v **45-minútových vyučovacích hodinách** podľa platného rozvrhu. Podľa charakteru učiva a vzdelávacích aktivít môže škola vyučovanie organizovať aj formou **blokového vyučovania v 90-minútových blokoch**.

2. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín na vyučovanie sa uskutočňuje v súlade s platnou legislatívou. Pri ostatných predmetoch škola delí žiakov podľa svojich priestorových, personálnych a finančných podmienok, náročnosti predmetu a s prihliadnutím na bezpečnosť a ochranu zdravia a špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiakov.

3. Na základe rámcového učebného plánu škola vypracuje učebný plán školy, v ktorom rozhodne o:

a) zaradení vyučovacích predmetov do ročníkov príslušného vzdelávacieho cyklu, pričom začiatok vyučovania konkrétneho vyučovacieho predmetu vrátane tých, ktoré vytvárajú profiláciu školy, rešpektuje zásadu veku primeranosti,

b) hodinovej dotácii jednotlivých vyučovacích predmetov v ročníku.

4. Hodinové dotácie vyučovacích predmetov v učebnom pláne škola určí tak, aby boli dodržané tieto pravidlá:

a) Každý vyučovací predmet v učebnom pláne školy musí byť zaradený do vzdelávacej oblasti definovanej v štátnom vzdelávacom programe.

b) Ak je v rámcovom učebnom pláne určený počet hodín pre konkrétny vyučovací predmet, súčet hodinových dotácií tohto predmetu vo všetkých ročníkoch príslušného vzdelávacieho cyklu nesmie byť v učebnom pláne nižší, ako určuje rámcový učebný plán.

c) Ak je v rámcovom učebnom pláne určený počet hodín pre vzdelávaciu oblasť, súčet hodinových dotácií všetkých vyučovacích predmetov zaradených do vzdelávacej oblasti vo všetkých ročníkoch príslušného vzdelávacieho cyklu nesmie byť v učebnom pláne nižší, ako je počet hodín určený v rámcovom učebnom pláne.

d) Celkový súčet hodín v ročníku rešpektuje počet stanovený v rámcovom učebnom pláne.

5. Rozdelenie časových dotácií v učebnom pláne školy je východiskom pre rozdelenie učiva v učebných osnovách školského vzdelávacieho programu. Rozsah učiva v učebných osnovách pre jednotlivé predmety a ročníky zodpovedá rozdeleniu hodín v učebnom pláne školy.

6. Škola realizuje **tematické dni** pre všetky vzdelávacie cykly, zamerané najmä na rozvoj prierezových gramotností, metakognície a charakteru. Tematické dni prepájajú obsah viacerých vzdelávacích oblastí a podporujú praktické a zážitkové učenie. Realizujú sa najmenej 4 vyučovacie dni v jednom školskom polroku, pričom jeden vyučovací deň predstavuje 6 vyučovacích hodín. **Tematické dni** sú rozpracované v **Prílohe č. 2** tohto ŠkPV.

7. Škola realizuje raz ročne v každom ročníku 1. a 2. cyklu didaktické hry a dva razy ročne v každom ročníku 3. cyklu účelové cvičenia. Jeden vyučovací deň predstavuje v 1. cykle päť vyučovacích hodín, v 2. cykle a v 3. cykle šesť vyučovacích hodín. Ciele a obsah didaktických hier a účelových cvičení, ktoré vychádzajú zo vzdelávacích štandardov vzdelávacej oblasti zdravie a pohyb, si škola zadefinuje v školskom vzdelávacom programe.

8. Voliteľné (disponibilné) hodiny škola využije na:

a) vyučovanie predmetu telesná a športová výchova tak, že v každom ročníku vyčlení na ňu jednu vyučovaciu hodinu

b) dotvorenie školského vzdelávacieho programu tak, aby podporili dosiahnutie cieľov základného vzdelávania,

9. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roka.

10. Škola poskytuje vzdelávanie v *adaptačnej triede*. Učebný plán adaptačnej triedy vychádza z učebného plánu školy pre daný ročník.

11. Škola realizuje minimálne 3 krát týždenne 10 minútové **ranné kruhy** v priebehu prvej vyučovacej hodiny, ktoré môže nadväzovať na téma vyučovacej hodiny.

Poznámky k vzdelávacím oblastiam a predmetom

Jazyk a komunikácia

Vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra sa v 1. cykle v 1. a v 3. ročníku navýši počet vyučovacích hodín o jednu hodinu týždenne.

V základnom vzdelávaní sa vo vyučovacom predmete cudzí jazyk vyučuje anglický jazyk v 1. cykle od 2. ročníka. V 2. ročníku sa vyučuje anglický jazyk s využitím jednej disponibilnej hodiny týždenne.

Človek a príroda

Obsah vzdelávania vzdelávacej oblasti Človek a príroda je v 1. cykle rozvrhnutý v 2. a 3. ročníku.

Človek a spoločnosť

Obsah vzdelávania vzdelávacej oblasti Človek a spoločnosť je v 1. cykle zahrnutý v samostatnom predmete Človek a spoločnosť v 1. až 3. ročníku.

Vyučovacie predmety etická výchova a náboženská výchova sa vyučujú ako povinne voliteľné predmety. Žiak si vyberá, či bude navštevovať etickú alebo náboženskú výchovu. Vybraný predmet navštevuje žiak počas celého školského roka.

Zdravie a pohyb

Na vyučovanie predmetu telesná a športová výchova využije škola v každom ročníku jednu vyučovaciu hodinu z voliteľných (disponibilných) hodín.

Časť obsahu vzdelávacej oblasti Zdravie a pohyb sa vyučuje formou didaktických hier v 1. a 2. cykle, ktoré slúžia na praktické osvojenie si učiva komponentu Ochrana a bezpečnosť zdravia a obyvateľstva a formou účelových cvičení v 3. cykle, podľa poznámky č. 8 vo všeobecnej časti.

10 VYUČOVACÍ JAZYK

Vyučovací jazyk je základným nástrojom vzdelávania, prostredníctvom ktorého si žiak osvojuje vedomosti a buduje svoju osobnú a kultúrnu identitu. Vyučovacím jazykom v našej základnej škole je **slovenská jazyk**, v ktorom sa vyučujú všetky predmety v každom vzdelávacom cykle.

11 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa vzdelávajú v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania. Pri výchove a vzdelávaní žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je dôležité zabezpečiť spoluprácu so školským podporným tímom, ak ho má škola zriadený, zariadením poradenstva a prevencie, výchovným zariadením (v prípade, ak žiakom poskytuje starostlivosť) a so zákonnými zástupcami žiakov.

Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa vzdelávajú podľa školského vzdelávacieho programu a učebného plánu školy, v prípade potreby sa pri vzdelávaní využívajú podporné opatrenia z Katalógu podporných opatrení. Ak im špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby neumožňujú, aby sa vzdelávali podľa školského vzdelávacieho programu školy, vzdelávajú sa podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Pri tvorbe individuálneho vzdelávacieho programu sa postupuje v zmysle vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie.

Individuálny vzdelávací program je dynamický dokument, ktorý sa priebežne vyhodnocuje a upravuje podľa aktuálnych potrieb žiaka. Frekvencia jeho prehodnocovania vychádza z individuálneho vývinu žiaka a účinnosti poskytovaných podporných opatrení. Do individuálneho vzdelávacieho programu možno začleniť vyučovacie predmety na napĺňanie špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb žiakov podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie.

Ak žiakom ich zdravotný stav neumožňuje účasť na výchove a vzdelávaní v škole, plnia školskú dochádzku osobitným spôsobom formou individuálneho vzdelávania. Správanie žiakov, ktoré súvisí s nedostatkom porozumenia, zručností, či nedostatočne nastavenými podpornými opatreniami, nie je indikáciou pre ich individuálne vzdelávanie. Pred rozhodnutím o individuálnom vzdelávaní je potrebné, aby škola preukázateľným spôsobom vyčerpala všetky možnosti na to, aby žiaci boli vzdelávaní v priestoroch školy.

Škola v školskom vzdelávacom programe definuje systém podpory žiakov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania. Žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v závislosti od svojich individuálnych potrieb potrebujú rôznu mieru a intenzitu podpory. Úpravy môže určiť škola alebo zariadenie poradenstva a prevencie.

Podpora môže byť realizovaná: – v rámci časovej dotácie a obsahu pre jednotlivé vzdelávacie oblasti; – v rámci časovej dotácie a obsahu voliteľných (disponibilných) hodín.

Podporu poskytujú pedagogickí a odborní zamestnanci škôl alebo školských zariadení, prípadne ďalšie osoby podľa aktuálne platnej legislatívy.

V školách je možné realizovať formy zabezpečenia podpory na napĺňanie špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb aj v spolupráci s externými expertmi s príslušnou kvalifikáciou na podporu a rozvoj žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami, prípadne odborné zariadenia a organizácie, ktoré sa špecializujú na špeciálne výchovno-vzdelávacími potreby.

Spolupráca s externými expertmi sa realizuje na základe zmluvného vzťahu so školou. Špecifiká výchovy a vzdelávania a obsahy vzdelávania pre žiakov so zdravotným znevýhodnením a všeobecným intelektovým nadaním sa podrobnejšie upravujú v prílohách Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a žiakov so všeobecným intelektovým nadaním, Obsah výchovy a vzdelávania pre žiakov so stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia a žiakov so stredným, ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia v kombinácii s iným zdravotným znevýhodnením k rámcovému učebnému plánu 7.4 a Úvodné a prípravné ročníky.

12 OSOBITOSTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA CUDZINCŮV

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov spočívajú v zohľadňovaní všetkých ich výchovnovzdelávacích potrieb, ktoré vyplývajú z inej jazykovej a kultúrnej skúsenosti. Títo žiaci často nedostatočne ovládajú vyučovací jazyk školy, ktorý sa pre nich stáva nielen jazykom komunikácie, ale aj akademickým jazykom, v ktorom si osvojujú vzdelávací obsah jednotlivých vyučovacích predmetov, častokrát na veľmi nízkej úrovni. Môžu to byť žiaci s nedostatočným predchádzajúcim alebo prerušeným vzdelaním. Niektorí žiaci môžu mať za sebou traumatické skúsenosti, či nepriaznivé a ťažké životné situácie, čo môže nepriaznivo ovplyvňovať ich kognitívny výkon, schopnosť sebaregulácie a správanie vo vzťahoch, ako i spontánne reakcie

na niektoré podnety. Tento stav môže mať dočasný, ale aj trvalý charakter. Pri realizácii výchovnovzdelávacieho procesu je potrebné zohľadniť tieto aspekty a zamerať sa nielen na dlhodobú jazykovú podporu žiakov, ale aj na ich kultúrne, spoločenské či kariérne potreby a zároveň celý systém ich psychosociálnej pomoci a adaptácie.

Systém podpory žiakov – cudzincov zahŕňa:

- identifikáciu potrieb, prekážok a bariér vo výchove a vzdelávaní formou pedagogickej a orientačnej diagnostiky, monitoringu a hodnotenia rizík;
- úpravu metód a foriem vo výchove a vzdelávaní;
- uplatňovanie personalizovaného a diferencovaného prístupu úpravou obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých vo výchove a vzdelávaní;
- poskytnutie psychosociálnej podpory (podľa možností aj v materinskom jazyku žiaka) na účely adaptácie a stabilizácie žiaka;
- podporu pri osvojovaní si štátneho jazyka a zároveň podporu pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy, pokiaľ ním je iný ako slovenský jazyk;
- podporu zameranú na nadobudnutie zručností interkultúrnej komunikácie a zvládnutie interkultúrnych rozdielov, pričom uvedená podpora je zameraná aj na prácu s ostatnými žiakmi;
- poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok a možnosť ich používania na vyučovaní, pri overovaní spôsobilostí a znalostí a hodnotení výsledkov dosiahnutých vo vzdelávaní.

Okrem toho sa odporúča poskytnúť týmto žiakom:

- podporu pri rozvoji materinského jazyka a kultúrnej identity (podľa podmienok školy),
- komplexnú psychologickú podporu vrátane krízovej intervencie, psychoterapie a poradenstva v prípade, že psychosociálna podpora na účely adaptácie nebola dostatočná; škola ju spravidla zabezpečuje sprostredkované v multidisciplinárnej spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie alebo inými odbornými subjektmi.

V prípade odporúčaných podporných opatrení sa pri výchove a vzdelávaní cudzincov využíva Katalóg podporných opatrení. V školskom vzdelávacom programe definuje škola všetky podmienky pre výchovu a vzdelávanie cudzincov v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania.

Úprava obsahu výchovy a vzdelávania sa môže realizovať formou rozloženia v rámci vzdelávacieho cyklu či stupňa vzdelania, príp. nevyhnutnej redukcie obsahu. Pri realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu sa berie ohľad na úroveň doterajšieho vzdelania, psychosociálnu adaptáciu a postupné osvojovanie si vyučovacieho jazyka, a to v dvoch oblastiach: osvojenie si základných komunikačných zručností a rozvoj akademického jazyka. To si vyžaduje úpravy nielen vo vyučovacom predmete slovenský jazyk a literatúra, resp. vo

vyučovacom predmete jazyk národnostnej menšiny a literatúra v školách alebo triedach s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny, ale aj v ostatných vyučovacích predmetoch. Časť výchovno-vzdelávacieho procesu v adaptačnej triede možno uskutočňovať v príslušnom cudzom jazyku alebo v jazyku príslušnej národnostnej menšiny. Tieto úpravy je možné realizovať na základe jazykovej diagnostiky bez potreby vyjadrenia zariadenia poradenstva a prevencie.

Hodnotenie cudzinca je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu tak, ako aj u ostatných žiakov školy. Cudzinca je žiaduce hodnotiť individuálne, prihliadať na úroveň adaptácie žiaka, jeho psychosociálne podmienky. Vo všeobecnosti u všetkých cudzincov zaradených na základné vzdelávanie v adaptačnom období platí, že je potrebné výraznejšie zohľadňovať pri ich hodnotení nedostatočnú znalosť štátneho jazyka, resp. vyučovacieho jazyka, nakoľko ide o závažnú súvislosť, ktorá ovplyvňuje ich výkon. Zároveň platí, že základná škola zohľadní úroveň ovládania jazyka aj v ďalších rokoch jeho vzdelávania, nakoľko osvojenie akademického jazyka zväčša trvá niekoľko rokov.

Počas adaptačného obdobia žiaka – cudzinca, v čase psychosociálnej adaptácie a osvojovania vyučovacieho jazyka školy, sa odporúča pri priebežnom aj súhrnnom hodnotení využívať prevažne slovné hodnotenie, a to najmä u žiakov 1. stupňa základnej školy. U žiakov 2. stupňa sa odporúča hodnotiť slovné, prípadne doplniť klasifikáciu slovným hodnotením (tzv. kombinované hodnotenie). Pri výbere formy hodnotenia žiaka je potrebné vychádzať z jeho kultúrneho kontextu.

Podporný systém hodnotenia cudzinca nastavujú pedagogickí zamestnanci v spolupráci s odbornými zamestnancami alebo školským podporným tímom, respektíve s odbornými zamestnancami zariadenia poradenstva a prevencie. Je žiaduce, aby triedny učiteľ vysvetlil ostatným žiakom triedy a zákonným zástupcom, prečo je žiak – cudzinec hodnotený inak.

Podpora na osvojovanie si vyučovacieho jazyka školy sa realizuje:

- integrované v rámci vyučovacích predmetov uplatňovaním metód, foriem, stratégií a postupov na podporu osvojovania si vyučovacieho jazyka ako cudzieho jazyka,
- v rámci voliteľných (disponibilných) hodín.

Zároveň sa pre cudzincov na odstránenie jazykových bariér organizujú kurzy štátneho jazyka. Kurzy zabezpečuje škola v rozsahu podľa výsledkov jazykovej diagnostiky, aktuálne platných podmienok vzdelávania cudzincov v súlade s Katalógom podporných opatrení a podmienok školy.

Formu a rozsah podpory osvojovania si jazyka je nutné prispôbiť individuálnym potrebám cudzinca a podmienkam školy. Pre efektívne nastavenie jazykovej podpory daného žiaka je potrebné určiť jeho úroveň ovládania vyučovacieho jazyka vo všetkých komunikačných jazykových činnostiach (počúvanie s porozumením, ústny prejav, čítanie s porozumením, písomný prejav). Základnú informatívnu jazykovú diagnostiku je možné realizovať aj priamo v

škole, v školách s vyučovacím jazykom slovenským formou Vstupného testu na určenie ovládania slovenského jazyka, ktorý je súčasťou sprievodných materiálov k podporným opatreniam.

V prípade žiakov so zdravotným znevýhodnením je potrebné jazykovú diagnostiku zabezpečiť s prihliadnutím na špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby žiaka (napr. predĺženie času, zväčšenie písma, prítomnosť tlmočníka do posunkového jazyka a pod.).

Cudzincom, ktorí nedostatočne ovládajú vyučovací jazyk, môže škola s cieľom vytvorenia vhodných podmienok na osvojenie si vyučovacieho jazyka poskytnúť podporu aj formou vzdelávania v adaptačnej triede. Jazyková podpora v adaptačnej triede sa poskytuje v rámci povinných vyučovacích predmetov, voliteľných vyučovacích predmetov, v ktorých sa uplatňujú metódy a formy výchovy a vzdelávania vyučovacieho jazyka ako cudzieho jazyka, kurzu vyučovacieho jazyka, zároveň je žiakovi poskytovaná aj psychosociálna podpora.

Cudzinci v školách s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny alebo triedach s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny, ktorí neovládajú ani slovenský jazyk, postupujú pri osvojovaní si slovenského jazyka spolu s ostatnými žiakmi. V prípade potreby, napríklad keď nastúpia do školy v inom ako 1. ročníku, môžu školy využiť i vyššie zmienené podporné opatrenia na osvojenie si slovenského jazyka.

Ak je u žiaka potrebná rozsiahlejšia podpora vrátane podpory špeciálnych výchovnovzdelávacích potrieb, môže mu byť poskytnutá komplexná podpora aj formou individuálneho vzdelávacieho programu.

13 HODNOTENIE ŽIAKOV V ZÁKLADNOM VZDELÁVANÍ

Systematické hodnotenie je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Slúži predovšetkým na poskytovanie spätnej väzby žiakom a podporu ich učenia sa, na poskytovanie spätnej väzby učiteľom a usmerňovanie ich vyučovania a na informovanie rodičov a zákonných zástupcov o tom, ako ich deti zvládajú školské vzdelávanie. Zámerom a účelom hodnotenia nie je triedenie a selekcia žiakov. Hodnotenie zároveň nie je len vyjadrením toho, koľko si žiaci z učiva zapamätali, ale reflektuje ich schopnosť aplikovať osvojované vedomosti a zručnosti v praktických situáciách.

Hodnotenie prebieha počas celého procesu výchovy a vzdelávania, pričom sa rozlišuje priebežné hodnotenie (počas klasifikačného obdobia) a súhrnné hodnotenie (na konci klasifikačného obdobia). Žiak má právo byť informovaný o výsledkoch hodnotenia svojich vedomostí, zručností a spôsobilostí bezodkladne, zrozumiteľne a inštruktívne (návodne).

Hodnotenie žiaka sa vykonáva v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a s vyhláškou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 223/2022 Z.

z. o základnej škole (ďalej „vyhláška o ZŠ“), ktoré ustanovujú zásady hodnotenia a klasifikácie žiakov v základnej škole. Tieto právne normy umožňujú slovné hodnotenie, klasifikáciu, kombináciu slovného hodnotenia a klasifikácie alebo hodnotenie inou formou, ktoré je v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania.

Hodnotenie odráža mieru dosiahnutia vzdelávacích štandardov a úroveň rozvoja spôsobilostí vyplývajúcich z gramotností definovaných v Štátnom vzdelávacom programe pre základné vzdelávanie (ďalej „ŠVP“), pokrok žiaka v čase a kvalitu procesu učenia. Predmetom hodnotenia nie je osobnosť žiaka, ani jeho psychologické charakteristiky, prípadne jeho limity vyplývajúce zo znevýhodnenia, ale výlučne proces a výsledky jeho učenia sa, jeho úsilie a angažovanosť.

13.1 Princípy hodnotenia

Hodnotenie procesu učenia a výsledky procesu učenia sa žiaka v základnom vzdelávaní sa riadi týmito princípmi:

Zákonnosť a súlad so ŠVP – hodnotenie prebieha v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z. a vyhláškou o základnej škole a vychádza z cieľov, obsahov a vzdelávacích štandardov stanovených v štátnom vzdelávacom programe a v školskom vzdelávacom programe príslušnej školy.

Kriteriálnosť – činnosti, prejavy a výkony žiaka sa posudzujú vo vzťahu k vopred stanoveným kritériám (vzdelávacím štandardom, hodnotiacim kritériám, úrovňovým hodnotiacim rámcom, minimálnemu učebnému výstupu), nie vo vzťahu k výkonom ostatných žiakov. Základným referenčným bodom pri posudzovaní, či žiak dosahuje úroveň potrebnú na priznanie stupňa vzdelania, je minimálny učebný výstup. Minimálny učebný výstup je základným referenčným bodom pri posudzovaní, či žiak dosahuje úroveň potrebnú na priznanie stupňa vzdelania.

Formatívnosť a podpora učenia – ťažiskom priebežného hodnotenia je formatívne hodnotenie počas procesu učenia, ktoré pomáha žiakovi pochopiť, kde sa nachádza (čo vie, aké má spôsobilosti), kam smeruje (čo sú jeho ciele) a ako sa tam môže dostať (aký je optimálny postup na dosiahnutie cieľov).

Spravodlivosť a primeranosť – hodnotenie primerane zohľadňuje individuálne vzdelávacie potreby každého žiaka, jeho zdravotný stav, sociálny kontext a jazykové prostredie pri zachovaní primeranej náročnosti a rovnakých základných kritérií.

Zrozumiteľnosť a transparentnosť – kritériá, spôsoby a formy hodnotenia sú žiakom a zákonným zástupcom vopred známe a vysvetlené. Žiak má právo poznať zdôvodnenie každého svojho hodnotenia.

Participatívnosť žiakov – hodnotenie zahŕňa aj sebahodnotenie a rovesnícke hodnotenie ako nástroje rozvoja metakognície, zodpovednosti a schopnosti reflektovať vlastné učenie.

Celostnosť – hodnotenie sa zameriava na vedomosti, zručnosti – spôsobilosti v ich vzájomných súvislostiach. Odráža aj kvalitu a hĺbku vedomostí, nielen ich rozsah a správnosť.

13.2 Formy a typy hodnotenia

Hodnotenie v školskom prostredí prebieha priebežne, počas hodnotiaceho obdobia a na konci hodnotiaceho obdobia. Podľa toho sa líši aj jeho forma a cieľ.

Priebežné hodnotenie sa realizuje počas hodnotiaceho obdobia. Je zamerané najmä na sledovanie a diagnostikovanie úrovne vedomostí, zručností a spôsobilostí žiaka, na poskytovanie včasnej a zrozumiteľnej spätnej väzby a na podporu ďalšieho učenia sa žiaka. Umožňuje učiteľovi aj žiakovi priebežne sledovať pokrok v dosahovaní vzdelávacích cieľov, identifikovať silné stránky aj oblasti, ktoré si vyžadujú ďalší rozvoj a podľa potreby prispôbovať vyučovacie postupy. Priebežné hodnotenie zároveň poskytuje informácie zákonným zástupcom o priebehu vzdelávania a podporuje individualizáciu a diferenciáciu vyučovania.

V priebehu hodnotiaceho obdobia sa realizuje diagnostika žiakovho poznania v konkrétnej téme, priebeh osvojovania a kvalita osvojovania vedomostí, zručností – spôsobilostí:

- *diagnostické hodnotenie* – používané pred preberaním nového učiva s cieľom zistiť východiskovú úroveň žiakov, ich potreby a potenciál,

- *formatívne hodnotenie* – je hlavným typom hodnotenia v základnom vzdelávaní. Učiteľ ho využíva priebežne počas vyučovania na plánovanie ďalších krokov, na úpravu vyučovacích stratégií a na podporu žiaka v učení. Hlavným účelom formatívneho hodnotenia je zefektívniť učenie sa žiakov, ktorí sú hlavnými adresátmi jeho výstupov. Výstupy majú formu inštruktívnej slovnej spätnej väzby (ústnej či písomnej), a to bez ohľadu na to, akú formu priebežného hodnotenia škola v danom predmete používa,

- *sumatívne hodnotenie* – využíva sa po ukončení preberania tematického celku alebo inej ucelenej časti učiva, predchádza mu formatívne hodnotenie a cieľom je posúdiť úroveň zvládnutia učiva jednotlivými žiakmi. Účelom je overiť výslednú úroveň vedomostí, zručností – spôsobilostí žiakov po prebratí istého celku učiva a poskytnúť učiteľovi spätnú väzbu na jeho vyučovacie postupy. Hlavnými adresátmi sumatívneho hodnotenia sú žiaci a ich zákonní zástupcovia, pričom výstupy sú vo forme, akú škola využíva na priebežné hodnotenie daného vyučovacieho predmetu (známka, body, percentá, rubriky, slovné hodnotenie a pod.).

Súhrnné hodnotenie sa uskutočňuje na konci hodnotiaceho obdobia a poskytuje celkovú informáciu o úrovni dosiahnutých vzdelávacích výsledkov žiaka vo vzťahu k cieľom a vzdelávacím štandardom stanoveným v štátnom a školskom vzdelávacom programe. Jeho cieľom je zhrnúť mieru, do akej si žiak osvojil požadované vedomosti, zručnosti – spôsobilosti a poskytnúť zrozumiteľnú informáciu žiakovi a jeho zákonným zástupcom o výsledkoch jeho vzdelávania. Súhrnné hodnotenie zároveň môže slúžiť ako podklad pre rozhodovanie o ďalšom

vzdelávacom postupe žiaka a poskytuje údaje využiteľné na zvyšovanie kvality vzdelávania na úrovni školy aj vzdelávacieho systému.

Priebežné aj súhrnné hodnotenie dopĺňa aj *sebahodnotenie a rovesnícke hodnotenie*. Cieľom je systematický rozvoj sebapoznania a sebahodnotenia žiaka ako súčasť rozvoja očakávaných spôsobilostí. Žiaci sa učia pomenovať svoje silné stránky, oblasti na zlepšenie, stanovovať si realistické ciele a plánovať kroky k ich dosiahnutiu. Rovesnícke hodnotenie sa využíva ako podporný nástroj učenia – žiaci sa učia poskytovať si navzájom konštruktívnu spätnú väzbu podľa vopred dohodnutých kritérií. Učiteľ dbá na bezpečnú atmosféru, rešpekt a ochranu dôstojnosti každého žiaka.

13.3 Ciele hodnotenia

- Priebežné hodnotenie poskytuje žiakovi takú spätnú väzbu o úrovni jeho vedomostí, zručností – spôsobilostí, ktorá zefektívňuje jeho učenie sa a včasne a zrozumiteľne informuje žiaka aj jeho zákonných zástupcov o priebehu jeho vzdelávania a o jeho pokroku.
- Priebežné hodnotenie slúži aj ako spätná väzba pre učiteľov, na základe ktorej môžu skvalitňovať svoje metodické postupy a lepšie diferencovať a prispôbovať ich potrebám jednotlivých žiakov.
- Súhrnné hodnotenie zachytáva mieru, do akej plní žiak stanovené výchovno-vzdelávacie ciele. Poskytuje informácie žiakovi a jeho zákonným zástupcom o vzdelávacích výsledkoch žiaka a o ďalších skutočnostiach týkajúcich sa jeho školského vzdelávania.
- Súhrnné hodnotenie poskytuje údaje pre inštitúcie na vyšších stupňoch vzdelávania ako predpoklad pre rozhodovanie o smerovaní žiaka v ďalšom vzdelávaní.
- Súhrnné hodnotenie poskytuje údaje, ktoré sa využívajú na zvyšovanie kvality vzdelávania na úrovni školy a systému.

Formy hodnotenia

Formy priebežného hodnotenia:

- klasifikácia,
- slovné hodnotenie,
- kombinácia klasifikácie a slovného hodnotenia,
- hodnotenie inou formou, ktorá je v súlade s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania, napr. prostredníctvom hodnotiacich rubriek, portfólia alebo kombinácie viacerých nástrojov.

Formy súhrnného hodnotenia:

- slovné hodnotenie pre 1. – 5. ročník ZŠ; 6. – 9. ročník ak nejde o niektorý z vybraných vyučovacích predmetov,

- klasifikácia,
- kombinované hodnotenie.

Konkrétny spôsob využitia týchto foriem v jednotlivých ročníkoch a predmetoch vymedzuje školský vzdelávací program v súlade s týmto ŠVP, zákonom č. 245/2008 Z. z. a vyhláškou o základnej škole. Škola pritom zabezpečí, aby kritériá pre jednotlivé formy hodnotenia jasne vyjadrovali mieru osvojenia vedomostí, zručností – spôsobilostí a to, či žiak v odôvodnených prípadoch dosahuje minimálny učebný výstup. Forma súhrnného hodnotenia vo vyučovacom predmete nemusí byť rovnaká ako forma priebežného hodnotenia v danom predmete.

Klasifikácia je spôsob hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiaka prostredníctvom klasifikačných stupňov, ktoré vyjadrujú mieru dosiahnutia očakávaných výkonov stanovených vo vzdelávacích štandardoch. Jej hlavnou funkciou je poskytnúť zrozumiteľnú a porovnateľnú informáciu o úrovni zvládnutia učiva a o kvalite výkonu žiaka v danom období. Klasifikácia sumarizuje výsledky učenia, umožňuje orientáciu žiaka, učiteľa aj rodičov v dosahovaných výsledkoch a slúži aj na rozhodovanie o ďalšom vzdelávacom postupe. Aby plnila svoju funkciu, mala by vychádzať z vopred známych kritérií, byť spravodlivá, primeraná veku žiakov a mala by sa opierať o viacero dôkazov o učení žiaka, nielen o jednorazový výsledok. Hodnotenie žiaka vykonávané formou klasifikácie sa vyjadruje klasifikačnými stupňami: 1 – výborný, 2 – chváľitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný.

Slovné hodnotenie je spôsob hodnotenia, ktorý poskytuje kvalitatívnu spätnú väzbu o priebehu a výsledkoch učenia žiaka prostredníctvom opisného vyjadrenia. Zameriava sa na to, čo sa žiak naučil, v čom napreduje, aké stratégie pri učení využíva a v ktorých oblastiach potrebuje ďalšiu podporu. Jeho cieľom je podporovať učenie, rozvoj sebahodnotenia a motiváciu žiaka tým, že pomenúva silné stránky výkonu aj možnosti ďalšieho zlepšenia. Slovné hodnotenie poskytuje širší obraz o učení žiaka než samotná známka, umožňuje zachytiť individuálny pokrok a je dôležitým nástrojom formatívneho hodnotenia, ktoré usmerňuje ďalší proces učenia a vyučovania.

Kombinované hodnotenie je spôsob hodnotenia, pri ktorom sa spája klasifikácia so slovným hodnotením. Poskytuje žiakovi, jeho zákonným zástupcom aj učiteľovi komplexnejšiu informáciu o výsledkoch vzdelávania. Znáмка vyjadruje celkovú úroveň dosiahnutých výkonov žiaka, zatiaľ čo slovná časť hodnotenia dopĺňa túto informáciu o opis priebehu učenia, silných stránok žiaka, oblastí na zlepšenie a odporúčaní pre ďalší rozvoj. Kombinované hodnotenie tak prepája sumarizačnú funkciu klasifikácie s podporujúcou a rozvojovou funkciou slovného hodnotenia a prispieva k lepšiemu porozumeniu individuálneho pokroku žiaka v procese učenia.

13.4 Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a žiakov z rôznorodého prostredia

Hodnotenie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ŠVVP) sa realizuje v súlade so zákonom č. 245/2008 Z. z., podpornými opatreniami a individuálnym vzdelávacím

programom. Pri hodnotení sa zohľadňuje charakter ŠVVP, odporúčania zariadení prevencie a poradenstva a podpora, ktorú žiak počas vzdelávania dostáva.

V rámci podpory inkluzívneho vzdelávania a v súlade s rešpektovaním individuálnych potrieb žiakov, ako aj v kontexte individuálneho vzdelávacieho programu sa upravuje aj spôsob hodnotenia žiaka so ŠVVP, vrátane využívania slovného hodnotenia, klasifikácie, iných foriem hodnotenia v súlade s princípmi výchovy a vzdelávania alebo kombinovaných foriem v súlade s legislatívnymi predpokladmi, týmto štátnym vzdelávacím programom a podpornými opatreniami.

Pri hodnotení žiakov zo sociálne znevýhodňujúceho prostredia, žiakov z odlišného jazykového prostredia a novopristáhovaných žiakov (viac k tejto téme v kapitole Osobitosti výchovy a vzdelávanie cudzincov) škola uplatňuje zásadu rovnakých príležitostí, primerane zohľadňuje jazykovú bariéru a adaptačné obdobie, poskytuje podporu a využíva diagnostické a formatívne nástroje na sledovanie pokroku žiaka.

Pri posudzovaní možnosti prisúdenia stupňa vzdelania alebo zvažovaní postupu žiaka do vyššieho cyklu vzdelávania sa využíva minimálny učebný výstup (MUV), ktorý predstavuje základnú referenčnú úroveň pri hodnotení.

13.5 Charakteristika minimálneho učebného výstupu

Minimálny učebný výstup predstavuje základnú kvalitatívnu úroveň vedomostí, zručností – spôsobilostí nutných a postačujúcich na priznanie stupňa vzdelania a na postup do ďalšieho vzdelávacieho cyklu alebo stupňa vzdelávania.

Pri žiakovi so ŠVVP sa pri hodnotení skúma najmä to, či dosiahol minimálny učebný výstup pri primeranej podpore (úprava metód, tempa, foriem práce, prostredia, pomôcok a pod.). Žiak so ŠVVP môže byť v celkovom hodnotení hodnotený ako prospel aj vtedy, ak nedosahuje celú vyššiu úroveň vzdelávacích štandardov, ale dosahuje minimálny učebný výstup, ktorý je v ŠVP definovaný ako dolná hranica pri hodnotení.

Ak žiak so ŠVVP nedosahuje minimálny učebný výstup ani pri realizovaných podporných opatreniach, škola:

- zhodnotí účinnosť doterajších podporných opatrení a zváži ich úpravu alebo posilnenie,
- v spolupráci so zariadením poradenstva a prevencie a so zákonným zástupcom posúdi vhodnosť ďalšieho vzdelávacieho postupu (úprava individuálneho vzdelávacieho programu, využitie ďalších stupňov podpory, prípadne ďalšie postupy v súlade so školským zákonom),
- pri rozhodovaní o opakovaní ročníka alebo zmene vzdelávacej dráhy uplatňuje zásadu najlepšieho záujmu dieťaťa.

Forma hodnotenia žiakov so ŠVVP (slovné hodnotenie, klasifikácia, iné formy hodnotenia alebo ich kombinácia) sa volí tak, aby:

- bola v súlade so školským zákonom, vyhláškou o základnej škole a podpornými opatreniami,
- zodpovedala individuálnym potrebám žiaka,
- umožňovala jasne vyjadriť, do akej miery žiak dosahuje minimálny učebný výstup a prípadne vyššiu úroveň vzdelávacích štandardov.

Konkretizácia úprav hodnotenia je spracovaná ako súčasť kapitoly ŠVP Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania.

13.6 Externé hodnotenie

Žiaci základných škôl sa zúčastňujú národných a medzinárodných testovaní podľa platných predpisov a rozhodnutí Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky. Dáta z externých meraní slúžia predovšetkým ako zdroj spätnej väzby pre učiteľov, školy, zriaďovateľov, autorov kurikulárnych dokumentov, školskú inšpekciu a decíziu sféru (tvorcov vzdelávacej politiky). Výsledky týchto testovaní nesmú byť jediným alebo dominantným kritériom pri hodnotení jednotlivých žiakov ani kvality práce jednotlivých učiteľov či škôl.

Školy a učitelia využívajú výsledky externých meraní najmä na:

- objektívne posúdenie úrovne dosahovaných vzdelávacích výsledkov,
- analýzu silných a slabých stránok vzdelávacieho procesu,
- zlepšovanie školského vzdelávacieho programu, vyučovacích stratégií a podpory žiakov,
- úpravy vnútorného systému hodnotenia.

13.7 Dokumentácia a komunikácia výsledkov hodnotenia

Hodnotenie žiaka sa dokumentuje v školskej pedagogickej dokumentácii a v ďalšej dokumentácii určenej v školskom vzdelávacom programe v súlade so zákonom 245/2008 Z. z. a s vyhláškou o základnej škole, ako aj ďalšími relevantnými právnymi predpismi. Škola zabezpečí, aby dokumentácia odrážala nielen sumatívne a súhrnné výsledky, ale aj informácie o pokroku žiaka a podpornej práci s ním.

Učitelia pravidelne informujú žiakov a ich zákonných zástupcov o priebehu učenia, pokroku a dosiahnutých výsledkoch žiakov a systematicky vytvárajú priestor na komunikáciu o týchto skutočnostiach (napr. formou konzultácií, triednych schôdzok, individuálnych pohovorov) s cieľom spoločne naplánovať a zabezpečiť optimálny rozvoj žiaka.

13.8 Hodnotenie žiakov v prvom vzdelávacom cykle

V prvom cykle je v našej škole zavedené hodnotenie žiakov známkou vo všetkých predmetoch okrem predmetov náboženská výchova a etická výchova, ktoré sú hodnotené slovne stupňom

absolvoval / neabsolvoval. Hodnotenie známku vyjadruje dosiahnutú úroveň vedomostí, zručností a kompetencií žiaka vo vzťahu k cieľom vyučovania a jeho individuálnym možnostiam.

Súčasťou hodnotenia žiaka je aj formatívne hodnotenie formou ústneho komentára učiteľa, ktoré poskytuje žiakovi priebežnú spätnú väzbu o jeho dosiahnutom pokroku, silných stránkach, oblastiach vyžadujúcich zlepšenie a odporúčaniach pre ďalší rozvoj a vzdelávanie. Cieľom formatívneho hodnotenia je podporovať individuálny pokrok žiaka v rôznych oblastiach vzdelávania a motivovať ho k ďalšiemu učeniu.

Pre motiváciu a podporu rozvoja môže byť žiak priebežne hodnotený aj stručným slovným komentárom, prípadne využitím motivačných prvkov primeraných veku žiakov.

Prospech žiaka v jednotlivých vyučovacích predmetoch sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2 – chváľitebný,
- 3 – dobrý,
- 4 – dostatočný,
- 5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chváľitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojené poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou

opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Priebežné a súhrnné hodnotenie 1.cyklu

Ročník	Vyučovací predmet	Priebežné hodnotenie	Súhrnné hodnotenie
Prvý	SJL	Známka Sebahodnotenie Rovesnícke hodnotenie Hodnotenie učiteľom (slovné hodnotenie – ústne, spätná väzba, známka, pečiatky, nálepky, práca s chybou)	Známka
	MAT		
	ČAS		
	ČSP		
	VYV		
	TSV		
	HUV		
	NBV		
	kat./ev.		
Druhý	ETV	Známka Sebahodnotenie Rovesnícke hodnotenie Hodnotenie učiteľom (slovné hodnotenie – ústne, spätná väzba, známka, pečiatky, nálepky, práca s chybou)	Známka
	SJL		
	ANJ		
	MAT		
	ČAP		
	ČAS		
	ČSP		
	VYV		
	TSV		
	HUV		
	NBV - kat/ev		

Ročník	Vyučovací predmet	Priebežné hodnotenie	Súhrnné hodnotenie
	ETV		
Tretí	SJL	Znáмка Sebahodnotenie Rovesnícke hodnotenie Hodnotenie učiteľom (slovné hodnotenie – ústne, spätná väzba, známka, pečiatky, nálepky, práca s chybou)	Znáмка
	ANJ		
	MAT		
	INF		
	ČAP		
	ČAS		
	ČSP		
	VYV		
	TSV		
	HUV		
	NBV		
	kat./ev		
	ETV		

Vnútný systém hodnotenia školy je spracovaný v samostatnom dokumente – **Klasifikačný poriadok školy**.

14 SYSTÉM PODPORY ŽIAKOV V SÚLADE S PRINCÍPMI INKLUZÍVNEHO VZDELÁVANIA

Škola vychádza z týchto zdrojov: <https://ucime.vzdelavanie21.sk/praca-s-rozmanitou-triedou/>. Priebežne aplikuje vo výchove a vzdelávaní vybrané prvky z týchto zdrojov. Kapitola bude podrobnejšie vypracovaná **do 31. augusta 2027**.

15 STRATÉGIA DIGITÁLNEJ TRANSFORMÁCIE VZDELÁVANIA

Škola vychádza z týchto zdrojov: <https://www.minedu.sk/digitalne-kompetencie-amedialna-gramotnost/>, <https://ai.iedu.sk/> Priebežne aplikuje vo výchove a vzdelávaní vybrané prvky z týchto zdrojov. Kapitola bude podrobnejšie vypracovaná **do 31. augusta 2027**.

16 ZÁVEREČNÉ USTANOVANIA

Školský vzdelávací program je základný dokument školy, ktorý vymedzuje obsah a ciele vzdelávania podľa Štátneho vzdelávacieho programu pre základné vzdelávanie, schváleného dňa 31. 3. 2023 pod č. 2023/831:7-A2140 v znení dodatkov a podľa § 7 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zohľadňuje potreby našich žiakov, realizuje víziu školy a naplňuje strategické ciele školy. Podrobnejšie informuje o zamýšľanom obsahu, procese a hodnotení žiakov vzdelávania v každej vzdelávacej oblasti a vzdelávacom cykle.

Školský vzdelávací program je otvorený dokument, ktorý bude priebežne mapovaný, dopĺňaný a revidovaný na základe revízie štátneho vzdelávacieho programu pre jednotlivé cykly (Dodatok č. 5), aktuálnych potrieb našich žiakov a výziev spoločnosti.

Školský vzdelávací program na školský rok 2026/2027:

- bol prerokovaný a schválený na Pedagogickej rade dňa 28.8.2026
- bol predložený a prerokovaný bez pripomienok Radou školy dňa

.....

Predsedníčka Rady školy

Mgr. Gabriela Turanová

- bol prerokovaný so zriaďovateľom a schválený dňa

.....

Starosta obce Važec

Ing. Milan Lištiak